

UNIVERSITY OF TARTU

Ministry of the Interior
Republic of Latvia

This project was funded by
the European Union's
Internal Security Fund — Police

Разследване на трафик на хора с цел трудова експлоатация

Атанас Русев, CSD

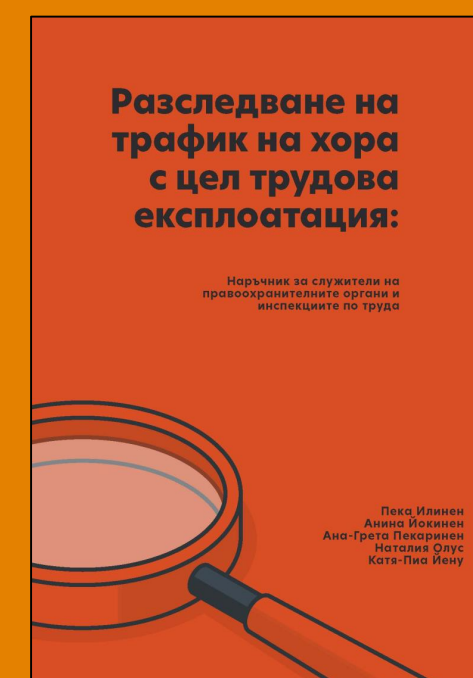
София, 18 ноември 2020 г.

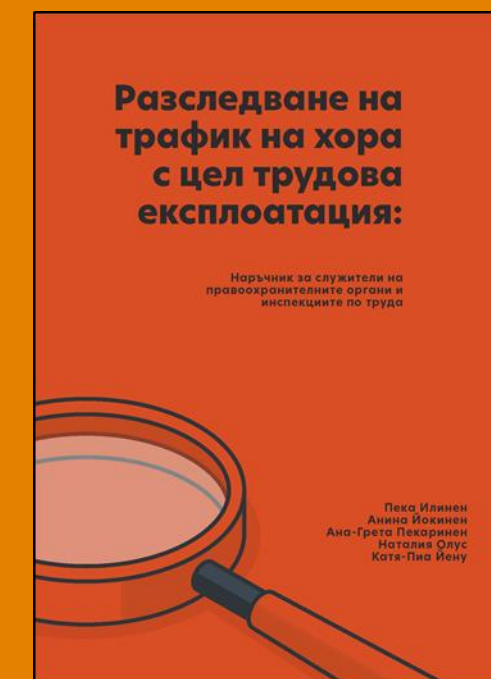
Инициативата

Партньорите: Европейски институт за превенция и контрол на престъпността (Финландия), Център за изследване на демокрацията, Министерство на вътрешните работи (Латвия), Университета в Тарту (Естония)

Цел: Повишаване осведомеността за бизнес модела на трафика с цел трудовата експлоатация

Резултати:

Наръчник за служители на правоохранителните органи и инспекциите по труда

Какво представя?:

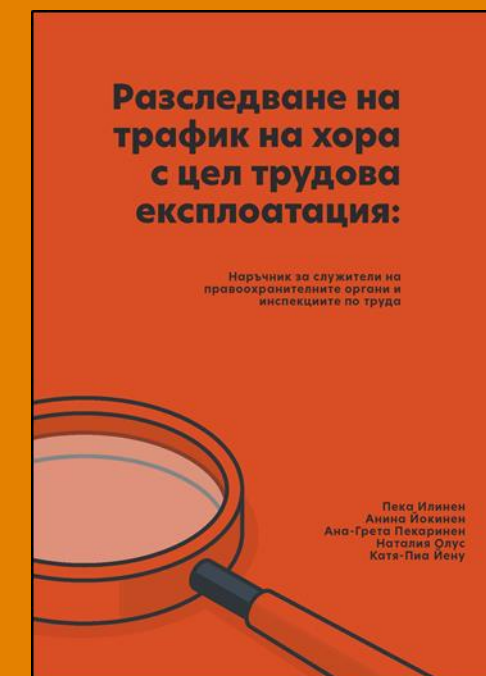
- синтезирана информация относно престъплението трафик с цел трудовата експлоатация и конкретни стъпки за установяване и разследване

За кого е предназначен?

- полицейски служители, служители на ГИТ, прокурори, следователи

Как е събрана информацията?

- базира се на опита на финландската полиция и службите „Инспекция по труда“ и добри практики от България, Естония, Латвия и Финландия

Основни теми

1. Установяване на случаи на трафик на хора с цел трудова експлоатация и интервенция на правоохранителните органи
2. Подходи при разследването и събирането на доказателства. Защо е важно осигуряването на показания от жертвата?
3. Задържане на извършителите и осигуряване закрила на жертвите.
4. Разследване на съпътстващи финансови престъпления, парични потоци и пране на пари.
5. Конфискация на имущество и други възможни санкции.
6. Предизвикателства и добри практики.

Установяване на случаи на трафик на хора с цел трудова експлоатация

Разследване на
трафик на хора
с цел трудова
експлоатация:

Наръчник за служители на
правоохранителните органи и
инспекциите по труда

Пека Илвие
Алине Йоханен
Ано-Грета Пекаринен
Наталия Олус
Катя-Пио Йену

Основна трудност при установяване: жертвите се страхуват и не се доверяват на институциите

Рискови групи: мигранти-работници, бежанци, командировани работници, сезонни работници, чуждестранни студенти

Места с повишен риск: големи строителни площадки, големи земеделски стопанства, съоръжения за третиране на отпадъци, малки бизнеси в мигрантски общности

Кой може да попадне на случай на трафик? – служители на ГИТ, РЗИ, НАП, НПО

Алгоритъм за установяване на случаи на трудова експлоатация

• Кой може да го използва?

Служители на ГИТ, но също и други органи с контролни функции - НАП, РЗИ, БАБХ, ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“

Какво съдържа?

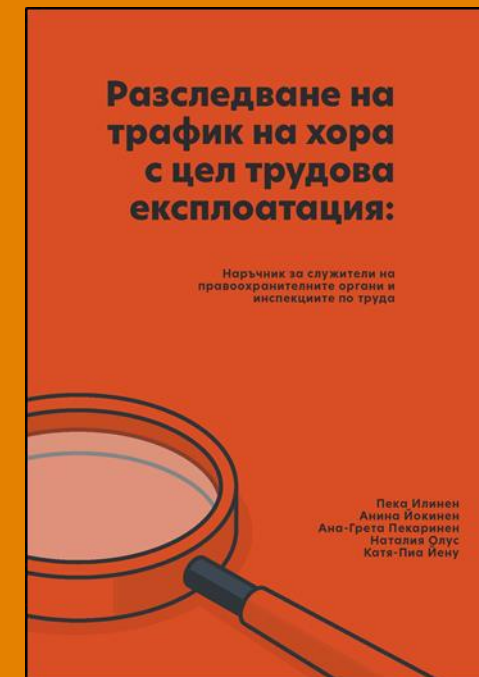
- чеклист с 21 често срещани признаци за трудова експлоатация

- насоки за провеждане на беседа с работници при съмнения за трафик на хора

- стъпки при установяване на признаци за наличие на трафик на хора

- Работодателят забранява на инспектора да разговаря с работниците.
- Работодателят отговаря на всички въпроси от името на работниците.
- Работник не желае да отговаря на никакви въпроси и казва на инспектора да попита работодателя.
- Когато от работник бъде поискан документ за самоличност, се оказва, че той е у работодателя, и/или работодателят го показва на инспектора.
- Работник не може да каже какво е възнаграждението му.
- При зададен въпрос работник съобщава, че си е платил, за да го назначат на работа.

Събирането на доказателства и подход при разпит на жертвите

Успехът на разследването в повечето случаи зависи от свидетелските показания на жертвите

- Първата грижа на разследващите при установяване на случай на трафик е извеждане на жертвата в безопасност
- Разпитите на жертвите следва да бъдат подготвени внимателно с цел да се събере достатъчно информация – осигуряване на безопасна среда; предоставяне на възможност за възстановяване, осигуряване на компетентен и надежден преводач

Примерен протокол за разпит на жертви на трудова експлоатация

За кого може да е полезен?

Полицейски служители, следователи

Какви теми/въпроси съдържа?

- Наемане и пристигане на местоработата
- Условия на труд и използване на принуда от работодателя
- Възнаграждение и трудов договор, спазване на трудовия договор и трудовото законодателство
- Условия за настаняване
- Свободно време

Наемане

Трябваше ли да заплатите нещо (например такса за посредничество), за да се получите работното място? Колко платихте и на кого?

Как се сдобихте с разрешение за работа? Кой Ви го издейства? Платихте ли, за да се сдобите с разрешение за работа?

Трудова дейност

Каква трудова дейност сте извършвали? Къде?

Работата/заетостта съответстваше ли на това, което Ви бе обещано?

Какво беше работното Ви време? По кое време на деня работехте и по колко часа на ден? По колко дни на месец?

Заплашвали ли са Ви (с насилие, депортиране, полиция, загуба на работа и т.н.)?

Възнаграждение и трудов договор

Работили ли сте по подписан трудов договор в писмен вид? Само устно споразумение ли имахте?

Знаете ли по колко следва да печелите според закона на час/месец?

Как Ви изплащаха възнаграждението (в брой, по банкова сметка и т.н.)?

Разследване на съпътстващи финансови престъпления

Трафикът на хора с цел трудова експлоатация на практика много често е свързан с документни престъпления и престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи.

- В хода на провежданите разследвания за трафик на хора често са налице значителни трудности за набавяне на годни доказателства
- Разследването на данъчни и документни престъпления дава възможност да се използва широк набор от допълнителни методи за събиране на доказателства, включително за наличие на принуда
- Едно от първите неща, които следва да предприеме разследващия орган, е проследяване на паричните потоци и преглеждане на финансовото състояние на заподозрените и на жертвите

9 стъпки към успешното разследване

Разследване на трафик на хора с цел трудова експлоатация:

Наръчник за служители на правоохранителните органи и инспекциите по труда

www.csd.bg

Разследване на трафик на хора с цел трудова експлоатация:

Наръчник за служители на правоохранителните органи и инспекциите по труда

Пека Илинен
Анина Йокинен
Ана-Грета Пекаринен
Наталия Олус
Катя-Пиа Йену